

Міністерство освіти і науки України
Університет в Любляні, Словенія
Близькосхідний технічний університет, Туреччина
Центр антропології інституту археології та етнографії
Національної академії наук Азербайджану
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»

НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ФІЛОСОФСЬКО-ТЕОРЕТИЧНІ КОНТЕКСТИ ТА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

03-04 грудня 2021 р.

Дніпро

2021

УДК 303
ББК 63.3
Н 53

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради
(протокол № 3 від 16 грудня 2021 року)*

За редакцією:

ВИСОЦЬКА Ольга Євгенівна, д.філос.н., доц., завідувач кафедри філософії КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР»

Рецензенти:

КРИВОШЕЙН Віталій Володимирович, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

МУРАШКІН Михайло Георгійович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

ВАТКОВСЬКА Марина Григорівна, кандидат філософських наук, доцент, проректор з науково-педагогічної та методичної роботи, професор кафедри загальної, спеціальної педагогіки, реабілітації та інклюзивної освіти КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР».

Н 53 Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. 03-04 грудня 2021 р., м. Дніпро, КЗВО «ДАНО» ДОР». / Наук. ред. О.Є. Висоцька. - Дніпро: СПД «Охотнік», 2021. - 456 с.

У збірник вміщено матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «**Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика**», що присвячена найбільш важливим аспектам неперервної освіти; шляхам формування духовно-ціннісної сфери особистості; проблемам безпеки в сучасному світі, міжнародним відносинам в контексті сталого розвитку; перспективам розвитку вищої освіти та освіти дорослих, напрямкам становлення методологічної культури та професійних компетентностей вчителя Нової української школи. Також представлений досвід закладів вищої, середньої та дошкільної освіти щодо напрямків неперервної освіти для сталого розвитку, презентовано кращі практики упровадження її складових – громадянської, екологічної освіти; здоров'язберігаючих освітніх технологій.

Рекомендовано для науково-педагогічних та педагогічних працівників вищої і післядипломної освіти, керівників закладів середньої та дошкільної освіти, працівників методичних служб, вихователів, вчителів, докторантів, аспірантів, студентів.

© Колектив авторів, 2021
© ДАНО, 2021

можливість та час, щоб поговорити; слухати хворого з безроздільною увагою; перевірити/уточнити інформацію; пояснити та обґрунтувати необхідність діагностичних процедур; адаптуватись до рівня розуміння пацієнта; розуміти думку пацієнта; визнавати досягнення/прогрес/проблеми пацієнта; виявляти турботу та співпереживання; підтримувати шанобливий тон; вміло завершити візит пацієнта; запитати, чи є ще щось, що пацієнт хотів би обговорити; обговорювати з пацієнтом подальші дії щодо профілактики, діагностики та лікування.

Виходячи з вищевикладеного, ми вважаємо, що, звичайного соціального досвіду студента недостатньо для успішного налагодження комунікацій, за яких молодому лікарю необхідно відповідати певним очікуванням пацієнта або медичному персоналу, що працює спільно з ним. Слід визнати справедливими слова Дж. Сілверман про те, що без адекватних комунікативних умінь наші знання та інтелектуальні зусилля легко витрачаються даремно. Однак успішна реалізація КН можлива тільки при володінні професійними навичками та вміннями, без яких лікар втрачає впевненість у правильності своїх дій та призначень, що незмінно призводить до втрати довіри з боку пацієнта.

Список використаних джерел

1. Заброцький М.М. Комунікативна компетентність вчителя: екопсихологічний вимір // *Практична психологія та соціальна робота*. 2009. № 6. С.1-4. 2. Мерзлякова О. Учителі й учні; мистецтво діалогу: семінар та тренінгові заняття психолога з педагогами / Редкол.: Т. Шаповал та ін. К.: Шк. світ, 2008. 352 с. 3. Савенкова Л. О. «Комунікативна атака» у формуванні навичок педагогічного спілкування // *Педагогіка і психологія*. 1998. № 4. С. 100-06.

Vasylenko Tatiana

*Candidate of Medical Sciences,
Assistant of the Department of Obstetrics and Gynecology, DSMU*

Vasylenko Artemiy

IIIrd year student of the medical faculty of the DSMU

CHRONIC FATIGUE SYNDROME IN MEDICAL STUDENTS

Recent times, there has been a persistent interest in the study of chronic fatigue syndrome (CFS) and emotional burnout syndrome (BOS), since emotional burnout is one of the most common problems in the modern world. This problem applies not only to people who are engaged in professional activities, but also to students. The majority of students, in a varying degree, feel the effect of emotional burnout, especially medical students are exposed to many risks of these syndromes due to the peculiarities of the educational process at a higher medical educational institution.

Scientific research in different countries around the world shows that the chronic fatigue syndrome is beginning to form in senior medical students. Working in the medical field puts before a person many different and often unusual requirements.

According to the WHO definition, «burnout syndrome is a physical, emotional or motivational exhaustion characterized by impaired productivity and fatigue, insomnia, increased susceptibility to physical illness, and the use of alcohol or other psychoactive substances to provide temporary relief that tends to the development of physiological dependence and (in many cases) suicidal behavior».

The term "burnout syndrome" was first used in 1974 by the American psychiatrist H.J. Freudenberger, who drew attention to this phenomenon in psychiatric workers and described it as "defeat, exhaustion or wear and tear that happens to a person as a result of sharply overestimated requirements for their own resources and forces" [5].

If a medical student during his studies does not feel his personal connection with professional activity, he does not see intrinsic value, can not really give himself to it, then inevitably there is internal devastation, because there is no dialogic exchange in which a person not only gives, but also receives. As a result, the disorder becomes depressive.

Emotional burnout is a type of depression that occurs without trauma and organic disorders, but only through the gradual loss of life values. In the process of emotional burnout among medical students there are two very important individual psychological characteristics. Emotional orientation of the individual and the presence of meaning in their professional activities and personal life. According to the model of M. Burish, the development of emotional burnout goes through several stages or phases.

According to M. Burish's model, the development of burnout syndrome goes through several stages or phases:

1. The preventive phase, characterized by excessive activity, rejection of needs not related to work, displacement from consciousness of failure experience and disappointment, limitation of social contacts. All this takes place against a background of exhaustion with a constant feeling of fatigue and insomnia.

2. The next phase - reducing the level of their own participation in relations with other students and in the learning process, the decline of interest in professional activities. This period is characterized by a loss of positive perception of fellow students, the transition from help to supervision and control, attributing blame for their own failures to others. The behavior is dominated by indifference, cynical assessments of others. In the study, the student does not want to perform their duties, tries to artificially extend breaks, is late, misses studies.

3. The third stage involves emotional reactions, constant depression and aggression. Student is haunted by unfounded fears, a constant sense of guilt, which leads to low self-esteem, apathy. The situation is exacerbated by accusations of others, ignoring their participation in failures, suspicion and conflicts with others. Then the phase of destructive behavior in all areas begins. The student's concentration decreases, he loses the ability to perform complex tasks, to show their own initiative. For a person, the norm is constant indifference, avoidance of informal contacts, alienation from other people's lives or excessive attachment to a particular person. The student avoids topics of conversation related to learning, begins to gravitate to loneliness, gives up hobbies. After that psychosomatic reactions and decreased immunity are followed. This is due to the fact that a person is not able to relax in his spare time. As a result, we get insomnia, sexual disorders, high blood pressure, tachycardia, back pain, headaches, indigestion, addiction to nicotine, caffeine, alcohol.

All these phases lead to frustration and negative life attitude, exacerbation of feelings of helplessness and meaning lessness of life, complete despair. Burnout syndrome can be corrected quite effectively. Of course, it is best when a specialist helps. It is not superfluous to help the team, because an open conversation with colleagues sometimes replaces group classes, popular abroad. If we talk about self-help opportunities, experts advise to try to rise above the situation, change the angle of view on yourself and the learning process, look at the world around you from a more global perspective - not only understand your goals and imagine the future, but answer the question: why the meaning of what he does and why he does it.

New knowledge and interests will also contribute to the recovery. Sports or hobbies will help the person switch and relax. Another way is to change activities, move to a related field, when the acquired knowledge, skills, abilities find a new application, or not to stop performing duties, but to make them a tool to achieve more serious goals.

Although there is no universal recipe for healing from burnout, this problem can be solved if it is purposefully addressed. Everyone needs to stop from time to time, look around, be alone with themselves, think about where and with whom he goes side by side, with what speed, and most importantly - why, and for what purpose.

References

1. Матвієнко О., Пересадин, Є. *Культура здоров'я персоналу та синдром психоемоційного «вигорання»: стратегія і тактика подолання. Головна медична сестра. 2007. № 6. С. 20-23.*
2. Скутаревская М. М. *Синдром емоціонального вигорання. Мед. новості. 2002. №7. С. 3-9.*
3. Якубовська І.О., Л. П. Міщиха, Т. Ю. Запорожець, М. І. Хромей. *Ризики виникнення синдромів хронічної втоми та емоційного вигорання у студентів-медиків в процесі навчання у ВНЗ залежно від індивідуального психологічного профілю [Електронний ресурс]. Галицький лікарський вісник. 2013. Т. 20, число 4. С. 60-63. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/glv_2013_20_4_204.*
4. Gold Y., Roth R. *Teachers Managing Stress and Preventing Burnout: the Professional Health Solution: Taylor & Francis e-Library, 2005. 215 p.*
5. Freudenberger H.J. *Staff burn-out. Journal of Social Issues. 1974. P. 159-166.*

Демченко Тетяна Валентинівна

к. мед. н., доцент кафедри акушерства та гінекології ДДМУ

Гарагуля Ірина Степанівна

к. мед. н., доцент кафедри акушерства та гінекології ДДМУ

Василенко Тетяна Василівна

к. мед. н., асистент кафедри акушерства та гінекології ДДМУ

ВИКОРИСТАННЯ У НАВЧАННІ КЕЙС-МЕТОДИК ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19

Актуальність: навчання у медичних вишах України потребує модернізації, пошуку та розробки нових механізмів оптимізації навчального процесу викладачами для підвищення якості науково-освітньої діяльності.

Стан проблеми: оптимізація медичної освіти- це приведення системи освіти до такого рівня, який може забезпечити кожному студенту стабільні максимальні результати навчання та виховання, близькі до їх теоретичних меж, найбільш економним шляхом з мінімальними витратами часу та зусиль студентів та викладачів (Л. Б. Наумов).

В умовах оголошеного карантину, пов'язаного з пандемією Covid-19, в освітньому процесі медичних вищих навчальних закладів виникли певні складнощі, оскільки дистанційне навчання не дає студентам можливості працювати офлайн.

Однією з нових форм ефективних технологій навчання є проблемно-ситуативне навчання із використанням кейсів.

Цілі та завдання кейс-методу - навчити студентів у ході самостійної чи групової роботи аналізувати інформацію, структурувати її, виявляти ключові проблеми, генерувати альтернативні шляхи вирішення, оцінювати ці шляхи, визначати оптимальне рішення та виробляти програми дій та оцінювати творчий рівень сформованості компетенцій у студентів медичного університету. Студенти можуть набути навичок точного та ясного викладу власної точки зору в усній чи письмовій формі; вміння поєднувати у роботі теорію та практику; відпрацювати навички конструктивного критичного мислення різних точок зору.

Класифікація кейсів:

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. СВИТОГЛЯДНІ АСПЕКТИ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ: ФІЛОСОФІЯ, КУЛЬТУРА ТА ОСВІТА. ФОРМУВАННЯ ДУХОВНО-ЦІННІСНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ: ІДЕЇ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ.....	3
<i>Аксютін Д. В.</i> Епістемологічні передумови повороту постнекласичної думки до метаонтології особистості.....	3
<i>Айтов С. Ш.</i> Історична антропологія як філософія історії та формування освітою розуміння сучасної соціокультурної динаміки.....	5
<i>Sari Sh.</i> Spiritual and Moral Shades of Socio-Political Problems in Modern Poetry.....	7
<i>Гнатюк Я. С.</i> Зовнішнє і внутрішнє в історії філософії як метатеорії.....	9
<i>Гайворонська Т. О.</i> Становлення глобальної свідомості в світі розвитку неперервної освіти.....	10
<i>Ісаєва С. О.</i> «Етика відповідальності» Еммануеля Левінаса як нововідкриття граничності комунікації в добу Постмодерну.....	12
<i>Делова Л. А.</i> Изучение традиционных нравственных парадигм как фактор формирования духовно-ценностной сферы личности.....	14
<i>Дицюра Н. О., Удовенко Н. В, Петренко Р. В.</i> Роль та значення духовних цінностей в становленні особистості школярів.....	15
<i>Долга О. Д.</i> Синкретизація критичного та емоційного мислення у технології «автентичної інтерпретації».....	17
<i>Лисоколенко Т. В.</i> Феномен гри: від сталості до полісемантизму.....	19
<i>Казмірчук А. С., Бондаренко А. С.</i> Світоглядні аспекти неперервної освіти: філософія, культура та освіта.....	21
<i>Міхайлова А. В., Малюта О. М.</i> Сучасна парадигма мислення та її проблематика	24
<i>Маляренко Л. В.</i> Формування духовно-ціннісної сфери особистості: ідеї та практична реалізація.....	25
<i>Мурашкін М. Г.</i> Філософія про вищий стан свідомості як компенсаторне осяяння (релігієзнавчий аналіз).....	29
<i>Пічурін В. В.</i> Психологія особистості та її педагогічний потенціал.....	31
<i>Рогова О. Г.</i> Людинотворчий потенціал курсів морального спрямування (роздуми перед подією повернення етики в НУШ).....	33
<i>Ліницька І. В., Чиновата З. А., Рогов Б. В., Руденький Д. С.</i> Культурологія та фізика: гармонійний тандем. творчість Леонардо да Вінчі.....	35
<i>Романенко М. І.</i> Емоційний інтелект як проблема для нової української школи... <i>Третякова О. Є., Нашиванько О. В.</i> Основні напрямки розвитку відкритого духовного суспільства в Україні.....	37
<i>Прохоров А. В.</i> Масштабированные постнеклассические законы саморазвития человека.....	39
<i>Сагуйченко В. В.</i> Суспільні рамки якісної освіти: досвід ЄС та України.....	41
<i>Хромова О. І.</i> Синергетика як методологія неперервної освіти.....	43
<i>Швидун Л. Т.</i> Освітня мобільність в умовах пандемії: перспективи та ризики.....	45
<i>Філіна І. О., Мизгіна Т. І.</i> Про послаблення логічного мислення: витоки проблеми.....	47
<i>Татарінова Є. С., Хорищенко Д. В.</i> Основні ідеї філософії Григорія Савовича Сковороди.....	49
<i>Шевченко Л. В.</i> Духовно-моральні цінності як першооснова виховання сучасного здобувача освіти і ЗДО.....	51
<i>Шабанова Ю. О.</i> Освіта розуміння та усвідомлення як умова неперервності.....	52
<i>Солоділова О. В.</i> Неперервна освіта як основа формування світогляду.....	55

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНА ОСВІТА: МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА. УПРАВЛІНСЬКІ КОНТЕКСТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ. ВИЩА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ. РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ.....	59
<i>Береда Т. М.</i> Удосконалення механізмів управління професійним розвитком педагогічних працівників у закладі загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання.....	59
<i>Богодист М. І., Самодумська О. Л.</i> Навчальні проєкти у неформальному освітньому просторі дорослих.....	61
<i>Братаніч Б. В., Кравченко Л. А., Струкова Т. А.</i> Освіта для сталого розвитку як основа системних освітніх реформ.....	63
<i>Багнюк С. С., Шпак Х. М.</i> Неперервна освіта для сталого розвитку: теорія та практика.....	65
<i>Huseynova P.</i> Intigam Specific Features of Social Adaptation of a Child from an Incomplete Family.....	67
<i>Турута О. В., Жидкова О. О.</i> Інформаційно-комунікаційні технології як інструмент інноваційного розвитку сучасної освіти.....	69
<i>Яшина О. М.</i> Державне управління сферою культури: формування духовно-ціннісної сфери особистості.....	70
<i>Гордєєва О. І., Косміна І. А.</i> Принцип міцності засвоєння знань, умінь і навичок як інноваційний підхід в освітній діяльності.....	72
<i>Pashayeva T. Sh.</i> Pedagogical Environment in Azerbaijan in the Period of Safarali Bey Valibayov.....	74
<i>Бондаренко О. М., Ткаченко В. М., Козуб К. І.</i> Онлайн-інструменти для організації дистанційного навчання.....	75
<i>Василенко Т. В., Василенко А. А.</i> Навчання студентів ефективній комунікації....	77
<i>Vasylenko T., Vasylenko A.</i> Chronic Fatigue Syndrome in Medical Students.....	79
<i>Демченко Т. В., Гарагуля І. С., Василенко Т. В.</i> Використання у навчанні кейс-методик під час пандемії COVID-19.....	81
<i>Гашинова К. Ю., Дитятковська Є. М., Корецька О. В., Дмитриченко В. В., Коваленко О. Ю., Разумний Р. В., Недогібченко Н. О.</i> Методика проведення тематичного удосконалення з алергології для лікарів-стоматологів.....	84
<i>Гарагуц С. Л., Миколайчук В. В.</i> Мотивація професійного зростання студентів в умовах впровадження концепції неперервної освіти.....	85
<i>Гашинова К. Ю., Коваленко О. Ю., Разумний Р. В., Рудакова В. В., Суська К. С., Бойко О. О.</i> Особливості практичного навчання студентів раціональному та безпечному використанню лікарських засобів на курсі «Клінічна фармакологія».....	87
<i>Гетман М. Г., Сімонова Т. А., Писаревська О. В., Пісоцька Л. А., Лакіза Т. В.</i> Особливості викладання внутрішньої медицини для випускників зі спеціальності «Магістр медицини».....	89
<i>Делова Л. А.</i> Особенности работы высшей школы в условиях антиковидных ограничений.....	91
<i>Жержова Т. А., Островська С. С.</i> Інновації у симуляційному навчанні на кафедрі акушерства, гінекології та педіатрії.....	92
<i>Зубарева С. О.</i> Проблемні напрями дистанційної освіти.....	93
<i>Жержова Т. А., Островська С. С.</i> Використання дистанційних методів навчання в умовах пандемії COVID-19.....	95
<i>Гашинова К. Ю., Коваленко О. Ю., Дмитриченко В. В., Родіонова В. В., Коваленко О. М.</i> Лекція, як важливий фактор навчання студентів-стоматологів у медичному університеті.....	97
<i>Жержова Т. А., Островська С. С.</i> Анкетування студентів у навчальному процесі	98
<i>Кондра О. В.</i> Тестування як необхідний елемент навчального процесу.....	99